

Nu lukkes der op for hanerne

Med vand- og naturplanerne gives der et massivt løft til Danmarks natur. Samtidig skabes der arbejde til en branche, der har haft skruet lidt ned for hanerne

Af Jesper Winther Andersen

Den tidligere miljøminister Troels Lund Poulsen offentliggjorde den 14. januar regeringens vand- og naturplaner, der vil forbedre vandmiljøet og standse tilbagegangen i nogle af de største og mest værdifulde naturområder.

- Trods tre vandmiljøplaner lever vores vand stadig ikke op til EU's standarder, og vi tager derfor helt nye metoder i brug. For første gang regner vi baglæns, så vi tager udgangspunkt i, hvordan eksempelvis Gudenåens kvalitet skal være, og derefter finder ud af, hvad vi skal gøre for at nå målet. De nye vandplaner bliver omfattende og kostbare for samfundet, men de vil også gøre vandet renere til glæde for mennesker, dyr og planter, sagde Troels Lund Poulsen ved præsentationen af vand- og naturplanerne.

Vandplanerne opstiller følgende mål for, hvad der skal nås inden 2015:

- Mængden af kvælstof langs kysterne skal reduceres med 19.000 tons.
- Mængden af fosfor i søer skal reduceres med 210 tons.
- Dyr- og plantelivet skal forbedres i 7.300 km vandløb.
- Mere spildevand skal renses.

Natura 2000-planen

På naturområdet lancerer regeringen den første samlede

plan for Danmarks 246 værdifulde Natura

2000-områder. Planen opstiller blandt andet mål om, at:

- 130.000 hektar naturarealer får ekstensiv drift for at forhindre tilgroning.
- 16.000 hektar naturarealer får forbedret vandforhold ved indsats mod dræn og udtørring.
- 20.000 hektar skovnatur sikres ved at stoppe opsplitting og sammenkæde små arealer

- De seneste 20 års naturforvaltning har været kendetegnet af enkeltprojekter. Nu præsenterer vi en samlet plan for indsatsen frem til 2015. Hver naturplan er en opskrift på, hvordan man skal passe på den værdifulde natur, planter og dyr, og den kan ikke overses. Naturplanerne er bindende for myndigheder og lodsejere, og målene skal nås i løbet af de næste fem år, sagde Troels Lund Poulsen.

Med vand- og naturplanerne udmønter vi en stor del af Grøn Vækst, der samlet investerer 13,5 mia. i Danmarks natur.

Ambitiøs vandplan mangler fokus

Miljøministerens nye vandplaner har for lidt fokus på klimaforandringer og beskyttelse af grundvandet, mener man hos DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening).

Planerne er udarbejdet som led i udmøntningen af EU's Vandrammedirektiv og tilstræber, at alle vandområder i 2015 opfylder kravene til god kvalitet. DANVA har længe set frem til offentliggørelsen af disse vigtige planer, og foreningen er glad for offentliggørelsen af meget detaljerede forslag til indsats i de enkelte vandområder.

Vandplanerne rummer en lang række nødvendige tiltag,

Knaphed på grundvand under Sjælland får nu 12 storkøbenhavnske omegnskommuner til at rette blikket mod Sverige, hvor selskabet Sydvaatten er mere end villige til at sende sit søvand over sundet (f.eks. via en rørledning over Øresundsbroen) og ind i de danske husstande. En rapport konkluderer, at det svenske vand kan konkurrere på både pris og kvalitet, og politikerne slår ikke de principielle bremsen i. Baggrunden for det usædvanlige initiativ er konkurrencen om de sparsomme grundvandsressourcer på Sjælland. Kampen er blevet tilspidset efter, at tidligere miljøminister Troels Lund Poulsen (V) søsatte vandplaner, der af hensyn til planter og dyr i vandløbene, lægger stramme bånd på indvindingen af drikkevand til mennesker. Vandplanerne skal sikre, at Danmark kan overholde EU's vandrammedirektiv, der bl.a. stiller skrappe krav til kvaliteten af vandløbene. Og hvis vandværkerne pumper for meget vand op af undergrunden, kan de suge vandet og dermed livsgrundlaget ud af vandløbene

der skal sikre vores vandmiljø. Trods massive problemer på området har regeringen dog valgt ikke at fokusere på pesticider i grundvandet. En udskyldelse af indsatsen på dette område vil føre til øgede problemer og udgifter i fremtiden. Ikke mindst derfor kunne man have ønsket, at regeringen også havde valgt at inddrage den tilgængelige viden om hydrologiske ændringer som følge af klimaændringer. Planerne rummer en lang

række udfordringer til forsyningsselskaberne. For vand-selskaberne er specielt planen om at flytte indvindingen af mere end 40 millioner kubikmeter grundvand på Sjælland en meget stor opgave - såvel økonomisk som planlægningsmæssig. Inden man flytter op mod 10 % af Danmarks samlede indvinding til drikkevand, bør man derfor undersøge, om de forventede øgede regnmængder kan betyde, at man kan flytte mindre, og om disse

indvindingsmængder kan findes andet steds på Sjælland. På spildevandsområdet skal spildevandsselskaberne levere indsatsen overfor især regnbetingede udledninger. Men det er også nødvendigt at reducere udledninger fra specielt mindre renselanlæg. Endvidere skal der mange steder etableres forbedret spildevandsrensning i det åbne land. Udgifterne til disse indsatser er beregnet til et trecifret årligt millionbeløb svarende til cirka en tredjedel af prisen for det samlede indsatsprogram på omkring en milliard kroner. For at indsatsen kan gennemføres inden for denne økonomiske ramme, er det uhyre væsentligt, at der fokuseres på klimatilpasningsstrategier, der omfatter løsninger for lokal håndtering af regnvand og udnyttelse af regnvand som ressource, pointerer man hos DANVA.

På VandTek09, der blev holdt i november i Odense sidste år,

7.300 kilometer vandløb, svarende til afstanden herfra og til Zambia, skal forbedres. Tusindvis af husstande skal kloakeres, og rensningsanlæg udbygges. Landmændene skal til at dyrke efterafgrøder for at fjerne kvælstof fra vandets kredsløb. Der indføres 10 meter randzoner langs vandløb og søer, og der etableres mindst 10.000 hektar vådområder. Det er nogle af punkterne i vand- og naturplanerne

fornemmede man en klar optimisme blandt udstillerne. Udviklingen kan meget vel blive, at de får noget at have optimismen i.

-DANVA håber, at det kommende arbejde med vandplanerne vil blive præget af dialog mellem stat, kommuner og vandselskaber. Det er vigtigt, at finansieringen af tiltagene til opnåelse af miljømål sker efter forurenere-beta-ler-princippet, og at valg af virkemidler sker ved anvendelse af princippet om omkostningseffektivitet. Og så er det vigtigt, at vi hele tiden medtænker klimaområdet i de valgte løsninger. Vandplanerne rummer efter vores opfattelse en lang række nødvendige tiltag, der skal beskytte vores miljø. Derfor må vi også forberede os på, at tiltagene i vandplanerne vil betyde højere vandpriser for forbrugerne, siger Carl-Emil Larsen, direktør i DANVA

Kort efter Karen Ellemann (V) tiltrådte som miljøminister, præsenterede hun en handlingsplan for miljøeffektive teknologier. Her giver regeringen 90 millioner kroner til test og demonstration af nye miljøteknologiske løsninger indenfor områderne renere vand, renere luft og bedre udnyttelse af affald. Derved supplerer handlingsplanen de øvrige tiltag regeringen har sat i gang inden for grøn forskning, grøn teknologiudvikling og grøn omstilling af erhvervslivet.

-Der skal udvikles nye og mere effektive løsninger på en række miljøproblemer. På vandområdet skal vi for eksempel blive bedre til at rense spildevand fra bebyggelser i det åbne land og i mindre bysamfund, siger Karen Ellemann blandt andet

